

Karel Havlíček Borovský
Michal Šanda

Dopisy

D O P I S Y

Karel Havlíček Borovský
Michal Šanda

Dopisy

Praha 2009

*Kniha vychází za finančního přispění
Nadace Český literární fond
a Pivovaru Svijany, a. s.*

DOPISY

Copyright © K. H. Borovský, 1854

Copyright © Michal Šanda, 2009

Czech edition © dybbuk, 2009

ISBN 978-80-86862-85-9

Milý příteli!

Nyní, když se přibližuje zima, potřeboval bych přece nějaké věci z domova. O to tě ale prosím, abys to ani den nezdržoval, poněvadž bez toho, než sem kistna z Prahy přijde, ještě nejmíň 6–7 neděl uplyne, neb sem je špatná komunikace. (Posledně za věci poslané přes Vídeň musel jsem hodně platit, mnohem více než z Prahy a za stejně těžkou velikou kistnu.)

Věci, které bych potřeboval, jsou následující:

1. Na levé straně mého psacího stolu jest jedno šufle naplněné samými malými popsanými cedulkami, které jsou dílem v balíčkách svázané, dílem jen tak leží. Ty mi tedy spakuj do papendeklového kartánu, aby se nepomíchaly, ber je, jak leží, jen ty, které jsou stejného formátu, můžeš dát pro snadnější srovnání vedle sebe. Vyber si ale takový kartán, aby byl plný, aby se mi na cestě nepomíchaly; kdybys žádný neměl, můžeš ho za hodinu jen zhruba udělat.

2. V jednom velikém šufletu psacího stolu, a sice po té straně ke dvěřům, najdeš rozličné spisy mou rukou psané a mezi nimi jeden balíček s nápisem: Práce historické. Z toho vem výtah historie polské. Tyto věci pošli mi hned po poště: napiš na to: Bücher und Landkarten.

3. Mám tam theku místo podkladku k psaní potaženou zeleným pressovaným engl. plátnem (jako kůže). Tu mi pošli, ale jen prázdnou, je-li v ní co

papírů, tedy je vyndej a dej někam na hromádku, aby zůstaly pohromadě.

4. Těžší komise bude pro tebe tato: Vyhledat z mých spisů potvrzení (kvitanci) von der Prager Landeshauptkassa, že jsem složil kauci na Slovana, totiž dvě 4 ½ 0/0 metalliky N. 2891 per 1000 zl. a N. 2946 per 916 zl. 40 kr. stř. Poznáš ji lehkou mezi jinými dle toho, že tištěný formulář. Najdeš ji buď v nejhornějším šufletu napravo v mém psacím stole, neb v balíku, kde jsou samé ouřední spisy, žaloby atd. na mne pohromadě, aneb konečně v jednom balíčku, kde jsou mé staré pasy, atesty atd. a jenž má nápis:

Ohne Pass da ist der Mensch ein Thier
freier Mensch da tauscht kein Hund mit dir!

Kdybys ale tento spis brzy nenašel, nezdržuj proto zásilku ostatních, bez toho ho musíš ve psaní poslat k věcem ho nepřikládej.

5. Dále mi pošli můj veliký atlas in folio, je vázán v anglickém plátně, asi 50 map.

6. Pro Julii přilož ten náš kostkovaný modrý a bílý tepich, co mám od maminky, a pak starý barevný štráfovaný kafetuch (žlutý a červený).

N. B. Odpověz mi brzy.

Tvůj H. B.

Drahý příteli,

monotónní rytmus mých staromládeneckých dnů dostal pořádnou trhlinu. Konečně je co psát. Paradoxně za to může můstek, přitom můstek by měl trhlinu spojovat a ne ji vytvářet. Na můstku s velkým m stál ještě větší kufr. U něj ženská. Jakmile mě zmerčila, zastavila mě a jestli bych jí nepomohl do metra. Co se dalo dělat, odvláčel jsem kufr na jezdící schody a na nástupiště. Pomohl jsem jí ještě i do vagónu, shodou okolností jela mým směrem. Na sedačce u dveří se rozvaloval nazrzlý spratek s dredama a sluchátkama na uších. Žena ho nabrala kufrem do šimpánu a hned měla místo. Vyndal jsem z kapsy noviny a četl si, občas jsem ale mimoděk mezi písmeny o ni zavadil očima. Upoutala mě její boubelatost. Naducané tváře. Pod černou halenkou dominovalo mohutné poprsí a na bocích se jí rýsovala roletka drobných faldů.

Vystoupili jsme oba na Palmovce. Už mi ani nemusela říkat. Prošli jsme podchodem pod stanicemi autobusů k Delvitě. U ní jsem kufr postavil na parapet výlohy a s boubelatou ženou se rozloučil.

„Nepomoh byste mi ještě kousek? Už to není daleko.“

„Musím do krámu nakoupit večeři.“

„Jen běžte, já na vás počkám.“

„Ale ne. Tak kam?“

„Do Světovy.“

Sebral jsem kufr a vyrazili jsme. Kufr byl těžší a těžší. Přehodil jsem si ho do druhé ruky.

„Už jenom kousinínek,“ řekla boubelatá žena a ukázala na dům č. p. 4.

Kouknul jsem do schránky, samé letáky.

Pokud by ses v tom hodlal nimrat a případně ti divné, že nahlížím do schránky v cizím baráku, věz, že ten dům je můj. Teda můj, bydlím v něm.

Boubelatá žena zatím přivolala výtah.

„Do kterého?“

„Do třetího.“

„Já taky do trojky.“

„To jste měla říct hned, že jdete k Šormovům. Kdo to ale moh tam na Můstku tušit,“ zasmál jsem se a ještě naposled vynesl kufr z výtahu. Odemkl jsem dveře — a boubelatá žena se nahrnula ke mně do předsíně. Dovedeš si tu situaci představit? Zmohl jsem se jenom na otázku:

„Vy nejdete k Šormovům?“

„Ne,“ odpověděla boubelatá žena samozřejmě, jako by ukrojila krajíc chleba. Zato já jsem z toho paf. Musím si to, co se dneska stalo, srovnat v hlavě, potom ti napíšu víc.

M.

Milý příteli!

Tvoje poslední psaní jsem dostal a očekávám zatím to druhé slíbené, a proto ti nechci odsud dříve psát. Vláda mi zde dává jen 500 ročně, a poněvadž, jak nahlížíš, s tím vyjít nemohu, žádám tě, abys mi poslal 100 zl. stř. Budu je potřebovat koncem tohoto měsíce, poněvadž mi přijdou platy za byt a stravu a s tím, co zde mám, nevystačím. Buď tedy tak laskav a odešli mi je hned po obdržení tohoto psaní.

Pořádné psaní dostaneš ode mne brzy.

H. B.

Neříkej o těch 500 nikomu, nač to potřebujou ti šosáci vědět: nepřidají mi tak nic.

Na druhé straně lístku napsáno:

Tuto ceduličku odešlete hned, dejte ale na to svůj couvert. Nepromeškejte ani den, prosím Vás, Adelheit, dejte to sama na poštu.

Drahý příteli,

fascinovaně jsem přihlížel, jak boubelatá žena rozevřela kufr a kabáty a šaty a svetry zaplňují skříň, ve které bylo předtím všehovšudy jediné osamocené rámečko a na něm moje bunda bushman. Boubelatá žena ji vyhodila. Podle ní v ní vypadám jako trestanec nebo ukrajinský dělník. Namítnul jsem, že podobnou bundu má Kremlička.

„A vypadá v ní jako ukrajinskej trestanec.“

„Jak to můžeš vědět?“

To už jsme si tykali.

„Stačí se podívat.“

Naše bundy byly dokonce v televizi. V lednu jsme v nich na Staromáku s Kremličkou recitovali básně proti mrazu.

„No právě. Viděla jsem vás a dej ji sem. Kde máš odpadkovéj koš?“

Radši jsem šel do kuchyně postavit vodu na grog. Boubelatá žena začala vytahovat boty, od lodiček po kozačky, plný botník.

„Kam si mám dát klobouk?“

„Pověš ho kanárovi na zobák.“

„Ty máš kanára?“

„Ne, ale nedivil bych se, kdybys ho vytáhla z toho zatracenýho kufru i s klecí.“

„Pitomečku.“